

निष्पक्ष स्वबरहस्यको संगाली

तनहुँ उद्घोष

राष्ट्रिय देविका

THE TANAHUN UDGHOSH NATIONAL DAILY

गण्डकीका मुख्यमन्त्रीको रणनीति : विश्वासको मत लिने समय सकिनुअघि राजीनामा

अग्रत सुवेदी

काठमाडौँ, २३ चैत ।

माओवादी केन्द्रले समर्थन फिर्ता लिए दुई मन्त्रीलाई राजीनामा गराएपछि मुख्यमन्त्री खगराज अधिकारी नेतृत्वको सरकार ९ चैतमै अल्पमतमा पन्यो त्यसको भोलिपल्टै मुख्यमन्त्रीको दाबेदार नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता सुरेन्द्रराज पाण्डेले मुख्यमन्त्रीको राजीनामा मागे । तर मुख्यमन्त्री अधिकारीले न राजीनामा दिए, न विश्वासको मत नै लिएका छन् ।

सरकारबाट कुनै दलले समर्थन फिर्ता लिए एक महिनाभित्र विश्वासको मत लिनुपर्न सवैधानिक व्यवस्थाअनुसार वैशाख ८ गतेभित्र मुख्यमन्त्री अधिकारीले प्रदेशभाभामा आफूलाई परीक्षण गर्नुपर्छ । मुख्यमन्त्री अधिकारीले संसदबाट विश्वासको मत पाउने अवस्था छैन । २२ सित जितेको एमालेलाई २ सिट जितेको गाप्राको साथ छ । किनकी २७ सित जितेको कांग्रेस ८ ८ सिट जितेको माओवादी मिल्नासाथ प्रदेशभाभा (६०) मा दुई दलको प्रष्ट बहुमत पुछ । त्यसलाई बुझेका मुख्यमन्त्री अधिकारीले ३० दिन पुने असपासमा मात्र सरकार छाइने मनिस्थिति बनाएका छन् ।

मुख्यमन्त्री अधिकारीलाई यतिबोला विभिन्न कार्यक्रम उद्घाटन, शिलान्यास र प्रमुख अतिथि भएर जान भ्याइन्थ्याइ छ । प्रदेशभाभाबाट विनियोजन ऐन संशोधन गराएरै गैरबजेटरी विनियोजनलाई वैधानिकता दिएका अधिकारीले आफ्नो योजनामा बजेट हाल्नेदेखि केही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न पनि लागि परिहेका छन् ।

अधिल्लो सरकारको विवादास्पद निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार कार्यक्रमको नाम परिवर्तन भई पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको कार्यविधि निर्माण गरेर संसदका योजनामा प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा २ करोड जाने कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियामा अगाडि बढिसकेको छ । प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा ५० लाख

रूपैयाँको एक निर्वाचन क्षेत्र, एक कृषि सङ्क पनि कार्यान्वयनमा लैजाँदैछन् ।

माओवादी केन्द्रबाट मन्त्री भएका हरिबहादुर चुमानले राजीनामा दिएपछि खाली भएको भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयमै पुगेर मुख्यमन्त्री

अधिकारीले आफ्ना योजनामा रकमान्तर गर्ने कसरत गरेका छन् । तर सरकार अल्पमतमा परिसकेकाले रकमान्तर पछि समस्या पर्ने भएकाले भावी मुख्यमन्त्रीका रूपमा हेरिएका प्रतिपक्षी दलका नेता सुरेन्द्रराजसङ्ग सहभागी गरेमात्र अधि बदन सुभाव दिएका छन् । 'जाँदाजाँदै वार्षिक कार्यक्रम बाहेका योजनामा बहुवर्षीय ठेक्कामा लैजाँदा पछि समस्या आउने भएकाले कर्मचारी सकरात्मक छैनन्' एक अधिकृतले भने ।

कांग्रेसले पनि मुख्यमन्त्री अधिकारीलाई दायित्व थिएपनि गरी बहुवर्षीय आयोजनाको ठेक्का नलगाउन भनेको छ । 'अल्पमतको सरकारले कुनै पनि दायित्व थिएपनि गरी दीर्घकालीन योजनामा बजेट नहाल्न भनेका छौं', कांग्रेस संसदीय दलका नेता सुरेन्द्रराज पाण्डेले भने, 'तर मुख्यमन्त्रीले जोडबल गरिएको सूचना हामीले पनि पाएका छौं' विकासे मन्त्रालयका एक अधिकृतका अनुसार सुरुमा मुख्यमन्त्री अधिकारी आलोचना हुने र पछि पनि प्रश्न उठ्ने खालको कुनै पनि काम नगर्ने पक्षमा थिए । तर अहिले भने विकास जनताकै निर्मित हुन्छ भन्दै बजेट रकमान्तर गर्न लागिपरेका छन् । मुख्यमन्त्री

अधिकारी भने नीति विपरीत कुनै पनि काम नगरेको बताउँछन् । 'कानुनले दिएको काम सरकारले गर्दै, नीतिगत आधारमा टेकेर किन गरिस भन्न पाइँदैन', अधिकारीले भने । स्रोतका अनुसार विश्वासको मत लिनुपर्ने मितिभन्दा ठिक अगाडिमात्र राजीनामा

दिने रणनीतिमा मुख्यमन्त्री अधिकारी छन् ।

मुख्यमन्त्री अधिकारी यतिबेला प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा बस्ने दिगो विकास लक्ष्य निर्देशक समिति र सांस्कृतिक विकास समस्या समाधान समितिको ५० औं बैठकमा सहभागी हुन काठमाडौँ छन् । उनले एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीसँग पनि छलफल गर्ने कार्यक्रम रहेको उनी निकट स्रोतले बतायो । 'सरकारबाट बाहिरिने सन्दर्भमा मुख्यमन्त्रीले पार्टी अध्यक्षसँग पनि छलफल गर्नु हुनेछ', अधिकारी निकट स्रोत भन्छ, 'संसदमा विश्वासको मत नजिते भएकाले ८ गते राजीनामा दिने गरी छलफल पनि भइरहेको छ ।'

संविधानको धारा १६८ (२) को सरकार नहेपछि स्वतः उपधारा ३ बमोजिम सबभन्दा ढूलो दलको हैसियतले आफ्नो नेतृत्वमा सरकार बन्नेमा कांग्रेसका सुरेन्द्रराज ढुक्क छन् । तर माओवादी केन्द्रले पनि मुख्यमन्त्रीमा दाबी गरिरहेको छ । १६८ (२) बमोजिम बनेको सरकार ढले पनि दुई वा दुईभन्दा बढी दल मिलेर अर्को सरकार बन्ने सम्भावना रहने माओवादी नेताहरु बताउँछन् । (अनलाइनखबर)

- सूचना प्राप्त गर्दा आधिकारिक माध्यमबाट प्राप्त गरौं।
- भ्रमपूर्ण र मिथ्या सूचनाबाट भ्रमित नहोअौं।
- सूचना प्रवाह गर्दा तथ्यजाँच गरी सही सूचना प्रवाह गरौं।
- अनधिकृतरूपमा सूचना प्रयोग नगरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

प्रो. विष्णु पराजुली

मौलाकाली सप्लायर्स

हाईवेयर पसल | फोन: ०१५-४६३४८५
व्यास-२, मेनरोड, बागमती, दमोली, तनहुँ | ईमेल: ८८८९६२०६२, ८८८६०६४८६०, ८८०५०२३४

प्रड. सिमेन्ट, विजुलीका सामान, धाराका पाइप, धारा, प्लाई, ढोका, काँटी, कला, किला, रंग रोगतका सामानका साथै घर विसांग सम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरु सुधार स्वयमा पाइन्छ ।

धूमपान तथा सूर्तिजन्य पदार्थबाट टाढै बसौ ! आफू बाँचाँ र अरुलाई पनि बचाओ !!

धूमपान भनेको के हो ?

- धूमपान भन्नाले खासगरी सूर्तिजन्य पदार्थको धुँवा खानु हो । चुरोट, बिंडी तमाखु, कक्कडजस्ता सूर्तिजन्य पदार्थको सेवन गर्नु हो ।
- धूमपानको धुँवामा ७ हजार भन्दा बढी किसिमका रासायनिक तत्व पाइन्छन् । तीमध्ये ६९ भन्दा बढी तत्वले क्यान्सर गराउँछ ।

धूमपान तथा सूर्तिजन्य पदार्थ सेवन गर्दा पुर्ण असर

- मुख, फोकसो, पेट, फियों, आन्द्रा, मुत्रनली, पाठेघर आदिको क्यान्सर हुन्छ ।
- दम, दीर्घ श्वासप्रश्वास रोग, उच्च रक्तचाप, हृदयघात, मस्तिष्कघात गर्भपतन हुने, कम तौलको बच्चा जन्मने, अवधि पूरा नभई बच्चा जन्मने मुत बच्चा जन्मने आदि गराउँछ ।
- धूमपानको धुँवाले धूमपान नगर्ने व्यक्तिलाई समेत असर गर्दछ । नजिक बसेकै कारणले विश्वमा वर्षेनी ६ लाख मानिसको मृत्यु हुने गरेकोछ ।

धूमपान तथा सूर्तिजन्य पदार्थबाट बच्ने उपाय

- साथीभाइको लहैलहैमा नपरी ।
- दीर्घकालीन असरको मनन गरी कुलतमा नफलौं ।
- धूमपानबाट छुटकारा पाउनका लागि स्वास्थ्यकर्मीसँग सल्लाह गरौं ।
- सार्वजनिक स्थलमा धूमपान नगरौं ।
- घरभित्र र बच्चाको अगाडि कहिल्यै धूमपान नगरौं ।

जिपी कोइराला राष्ट्रिय श्वासप्रश्वास उपचार केन्द्र

दुलेगौडा, तनहुँ
फोन नं: ०१५-४७०८५५५/४७०३५५
ईमेल: gpkoirala04@gmail.com
www.gprespiratory.org

तनहुँ उद्घोष

सम्पादकीय

नैतिक शिक्षा

नैतिक शब्दको अर्थ सुविचारशील, साहित्यिक, सद्भाव वा सदाचारको नियम भन्ने हुन्छ। नैतिकता भनेको नीतिसहितको व्यवहार आउनु हो। हाप्रो समाजका हरेक क्षेत्रमा नैतिकताको ढूलो अभाव छ। नैतिक व्यवहारको अभावमा समाजमा सद्भाव र सुविचारको कमी हुँदै गएको अवस्था अनुभूति भएको छ। देशको समृद्धीका लागि आम नागरिकहरू अनुशासित, मदार्दित, कर्मशील तथा कर्तव्यनिष्ठ हुन आवश्यक हुन्छ। समाजका व्यक्ति, व्यक्तित्व तथा राज्यका हरेक निकायमा अनुशासन, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, जिम्मेवारीबोधका लागि नैतिक शिक्षा आवश्यक छ।

सााजिक सद्भाव र देश विकासका लागि समाजका हरेक नागरिकहरू अनुशासित, मदार्दित, कर्मशील तथा कर्तव्यनिष्ठ हुन आवश्यक छ। यसर्थ समाजका व्यक्ति, व्यक्तित्व तथा राज्यका हरेक निकायमा अनुशासन, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र जिम्मेवारीबोधका लागि नैतिक शिक्षा आवश्यक छ। नैतिक शिक्षाले व्यक्तिलाई जन्म दिने माता, पिता र शिक्षा दिने गुरुजन र समाजका मान्यजनहस्तको आदेश र उपदेशलाई शिरोधार्य गर्न सक्ने सकारात्मक सोचको विकास गर्न सहयोग गर्दछ। ढूलालाई इज्जत, सानालाई माया, सहिष्णु आचरण, लोककल्याणकारी चिन्तनको विकासमा नैतिक शिक्षाको ढूलो भूमिका हुन्छ। आफ्नो भाषा, संस्कृति, धर्म, परम्परागत सामाजिक मूल्य र मान्यताप्रतिको सकारात्मक सोचको विकास गराउन तथा समाजमा रहेका भिन्न धार्मिक एवं सांस्कृतिक सम्प्रदायका मूल्य र मान्यताप्रति सहानुभूति राख्न सक्ने चिन्तनका दायराहरू फराकिलो बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। हाप्रो समाज पूर्वीय मूल्य र मान्यताबाट प्रशिक्षित छ। वैदिक कालमा शिक्षाको सम्पूर्ण गतिविधि गुरुमा निहित थियो। गुरु ऋषिमुनि समाजका नेतृत्व वर्ग मानिन्थे। समाजमा नैतिक व्यवहार एवं आत्मअनुशासन उच्च थियो। समयको विकाससँगै शिक्षा ऋषिकुल, देवकुल, पृथिवीकुल, राजकुल र गुरुकुल हुँदै विद्यालय शिक्षाको अवस्थामा आइपुदा शिक्षामा नैतिकता, जनहितकारी संस्कार र कर्तव्यबोधजस्ता मानवीय गुणहरूको सिकाइ कमजोर बन्दै गएको अग्रज पुस्ताको ठम्याइ छ। यस सन्दर्भमा व्यक्ति तथा समाजलाई आदर्शवान बनाउन नैतिक शिक्षाको विषयस्तुलाई धर, परिवार तथा शिक्षण संस्थाहरूले महत्व दिन आवश्यक ठानिन्छ।

नैतिक शिक्षाको कमीले अहिले समाजमा अपराधीकरण बढाउँ गइरहेको छ। साइबर अपराध, मादक पदार्थ दुर्व्यवस्थानी, धूमपानजस्ता कुलतमा लाग्ने बालबालिकाको संख्यामा व्यापक वृद्धि भइरहेको तथ्यांक छ। त्यसैले, समाजका बालबालिकालाई कुलत र जोखिमबाट जोगाउन उचित मार्गनिर्देश गर्ने प्राथमिक दायित्व अभिभावक, समुदाय तथा शिक्षालयहरूको हो। व्यक्तिलाई अनुशासित, मदार्दित, सहिष्णु, कर्तव्यनिष्ठ, परोपकारी तथा सांस्कारिक बनाउनका लागि धर, परिवार, शैक्षिक संस्थालगायत राज्य गम्भीर हुन आवश्यक छ।

पाठकहरूमा अनुरोध

तनहुँ उद्घोष दैनिकका लागि विचारोत्तेजक लेख रचना उपलब्ध गराउनुहुन साथै तनहुँ उद्घोष दैनिक तपाईंलाई कस्तो लाग्नो? टिप्पणी तथा पाठक प्रतिक्रिया पठाउनको लागि अनुरोध गर्दछौं।

प्रतिक्रिया र सुझावको लागि तनहुँ उद्घोष दैनिकको कार्यालयमा ब्यास-०२ प्रशासन चोक वा

Email-udghoshdaily@gmail.com

poudelujwal@gmail.com मा
पठाउन सक्नुहोने छ।

यसरी मात्र सफल हुन्छ पहिचानको आन्दोलन

नामाङ्कनको विषयलाई लिएर १ नम्बर प्रदेश उद्घोष भएको छ। सभ्यताको आधारमा नाम राख्न पर्नेप्रदेशसभाले एकाएक भौगोलिक आधारमा कोशी नाम राखेपछि १ नम्बर प्रदेशका बहुसंस्कृत नागरिक आन्दोलनमा उत्रिएका हुन्।

यसै सिलसिलामा चैत ५ गते विराटनगरमा विशाल विरोध प्रदर्शनसमेत भएको छ। यसले पहिचान विरोधीहरूलाई फस्काएको छ। यसमा उत्पीडित जातीय मोर्चा र संगठनहरू खुलैरै लागेका छन्। उनीहरूले कोशी नामलाई खारेज गरेर सभ्यतागत पहिचानको आधारमा यस प्रदेशको नाम किरात राख्नुपर्ने मागसहित आन्दोलनमा छन्। वस्तुतः नाम राख्ने दुइटा विधि छन्। एउटा प्रदेशसभामा दुई तिहाइ बहुमतको सहज गणितीय हिसाब-किताबाट र अर्को जनसंघर्षबाट। अंकगणितीय कोणबाट नियाल्दा पहिलो विधिबाट नाम राख्ने सम्भावना समाप्त भइसकेको छ।

दोस्रो विधिको भने कुनै समय सीमा वा पाबन्दी देरिखिँदैन। तर पहिलो विधिबाट नाम राख्न जरि सजितो थियो, दोस्रो विधिबाट त्यात सहज छैन। किनभने पहिलो विधि भनेको शान्तिपूर्ण तरिका हो। यसमा पहिचान पक्षकार संसदहरूको दुई तिहाइ बहुमत भए पुग्छ। जनआन्दोलनको विधि भनेको गर्भै भद्रै जाँदा अशानितपूर्ण पनि हुन सक्छ। यस्तो विधिबाट नाम उल्टाउनको लागि अब निर्णयिक आन्दोलनको खाँचो पर्दछ, जुन सर्जिलो छैन। तथापि निर्णयिक आन्दोलनको लागि तपसिल बमोजिमका संघर्षको प्रक्रिया अपनाउनु जस्ती देरिखिँन्छ।

राजनैतिक दृष्टिकोणीय कमाण्ड

कुनै पनि आन्दोलनले लक्षित उद्देश्य हासिल गर्न निश्चित राजनैतिक विचार, सिद्धान्त र दृष्टिकोणको कमाण्ड जस्ती आन्दोलन दुई दिनको रामछाँया र आौपचारिकतामा सीमित हुने खतरा रहन्छ। अर्थात् निश्चित राजनैतिक दृष्टिकोणले दिशानिर्देश नगरेको आन्दोलन सामान्य उभार र चर्चापरिचारमा मात्र सीमित हुन्छ तर निर्णयिक विन्दुमा पुन सक्दैन।

१ नम्बर प्रदेश अन्तरगत पहिचानको लागि जुन आन्दोलन भइरहेको छ, यसमा यो वा त्यो राजनैतिक दृष्टिकोणद्वारा निर्देशित आन्दोलन भन्ने वस्तुगत आधार पाइँदैन। सबैले अमुक पहिचान भन्दै दुरुप्रिय देरिखिँन्छ। यस्तो गोलमटोल र भजमे रेखेयाले आन्दोलनलाई परिपक्व बनाउने, खारें र लक्षित गन्तव्यमा पुऱ्याउने वा सफल बनाउने सम्भावना असाध्यै कम रहन्छ।

वास्तवमा आन्दोलनरत पक्षमा संघीयता के हो? यस अन्तरगत पहिचान के हो? यसको सैद्धान्तिक र व्यवहारिक कार्यान्वयन कुन राजनैतिक विचारबाट मात्र सम्भव हुन्छ वा प्राकृतिक हुन्छ? संघीयता र पहिचानको उठाऊन कस्तो र कहाँबाट आरम्भ भयो। यस्ता एजेण्डाहरूको सुरक्षा र संस्थागत विकासको लागि कस्तो राजनैतिक वातावरण आवश्यक हुन्छ? यो किसिमको आधारभूत सैद्धान्तिक ज्ञान वा सुझाव आन्दोलनरत पक्षमा देरिखिँन्छ।

यसरी सैद्धान्तिक दृष्टिकोणमा स्पष्ट नभई गरिएको जुनकुनै पनि आन्दोलन सफल भएको विगतको इतिहास छैन। यो चाहेर पनि

केही दिनको माहौल तताइ र मिडिया प्रचारबाजीमा मात्र सीमित हुन पुढ़छ। त्यसैले, पहिचानको आन्दोलनलाई सफल बनाउने हो भने राजनैतिक दृष्टिकोणीय दिशानिर्देश स्पष्ट गर्नु पर्दछ। सबैलाई दृष्टिकोणीय लगामित्र संगठित गर्दै आन्दोलनमा गोलबन्द गर्नु पर्दछ।

त्यस्तै, पहिचानलाई नेतृत्व प्रदान गर्ने वा स्थापित गर्ने राजनैतिक विचारद्वारा प्रशिक्षित गराउनु पर्दछ। राजनैतिक विचारलाई विचाराद्वारा विरोधी पक्षकारी लगामित्र विचारबाट निर्णयिक उचाइमा

क्षमता पैदा हुन्छ। तब मात्र सबैखाले आन्दोलनको राजनीतिक खाका र भाका मिल्न पुढ़छ।

उत्पीडित समुदायको विरुद्धमा वकालत गर्ने पार्टीलाई जनताबीच नज्ञायात्नु पर्दछ। यता अज्ञानता, भ्रमवश वा भूलभूलैयामा पहिचान विरोधी पार्टीमा लागेका पहिचान पक्षकारी लगामित्रहरूस्को हक्कमा पनि कि त मात्र पार्टीमा पहिचानको पक्षमात्र विचाराद्वारा साथीरहस्यको हक्कमा पर्दछ, किन तरिका विचारलाई निर्णयिक उचाइमा राख्नु हो। यसकारण पहिचानको आन्दोलनलाई निर्णयिक उचाइमा

राजेन्द्र किराती

अझै नजरअन्दाज गर्ने हो भने पहिचानको राजनीति दशकाँपछि धकेलाने निश्चित छ। केवल भावनामा निर्देशित आन्दोलन खास जटिल मोडमा पुगेको वेला राजनैतिक विचारको लगामसँगै दायाँ-बायाँ हुन खतरा प्रबल हुन्छ।

यसकारण पहिचानको आन्दोलनलाई निर्णयिक उचाइमा

निरपेक्ष पहिचानमा मात्र सीमित आन्दोलनले समाजको समर्थीगत आयामलाई समेट्न सक्दैन। समाजका सम्पूर्ण आयामलाई नसमेट्नु भनेको आन्दोलन प्रभावकारी नहुनु हो। यसो हुनु भनेको यथास्थितिलाई कायम राख्नु हो। यथास्थितिलाई कायम राख्ने समस्याको समाधान हुँदैन।

परियाग गरेर एजेन्डाको राजनीतिमा समाहित हुने वस्तुगत धरातल बनाउनु पर्दछ।

यसले सबै उत्पीडित वर्ग तथा जातिहरू पहिचानवादी पार्टीलाई समर्थन र सहयोग गर्दै आन्दोलनमा संगठित र गोलबन्द हुनुपर्ने मूल्यवोध गराउँदै। तब मात्र आन्दोलन वा संघर्ष जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि अधिकारीहरै वस्तुगत अवस्था पैदा हुन्छ, जसले आन्दोलनलाई सफल बनाउँछ।

जातीय संगठन/मोर्चामा राजनैतिक स्पष्टताको खाँचो

नेपालको अधिकांश जातीय मोर्चा वा संगठनहर

इम्बोस्टमा प्रदेशको नाम नेपालीमै लेख्ने तयारी, अरु विवरण अंग्रेजीमै

काठमाडौं २३ चैत ।

सरकारको योजना पुरा भए अब सावारी साधनको इम्बोस्ट नम्बर प्लेटमा देवनागरि लिपि देखिने छ । सोमवार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले सावारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०७९ को अनुसूची-२ मा हेरेकर गर्दै इम्बोस्ट नम्बर प्लेटमा अंग्रेजी वा देवनागरी अंक/अक्षर वा दुवै लेख्न

सकिने/नसकिने अवस्थाबारे जानकारी मागेका हौं, उनले भने, 'राजपत्रमा अनुसूची संशोधनको सूचना आएपछि नेपालीमा लेख्दा लागत बढ्ने वा नबढ्ने भनेबारे पनि छलफल हुँछ ।'

कानुनी आधारविना नै नेपालीमा लेखेबारे जवाफ दिन ठेकदारलाई पनि असहज भएको

लिएर पुगेपछि तत्कालीन सरकारले कानुनी प्रतिरक्षामा गयो । तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश गोपाल पराजुलीको एकल इजलासले १० फागुन २०७४ मा सावारी साधनमा तत्काल इम्बोस्ट नम्बर प्रयोग नगर्न अन्तरिम आदेश दिएर जडान रोक्यो । २७ मार्च २०७६ मा पूर्वप्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर राणासहितको पाँच न्यायाधीशको

सकिने व्यवस्था गरेको छ ।

अहिलेसम्म इम्बोस्ट नम्बर प्लेटमा अंग्रेजी र अंक मात्रै लेख्न सकिने व्यवस्था थियो । नयाँ व्यवस्था गरेरे प्लेटमा देवनागरी लिपीमा लेख्न लागिएको हो । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका एक अधिकारीका अनुसार अब प्रदेशको नाम प्लेटमा इम्बोस्ट नगरी (अक्षर नउताई) लैखिनेछ । 'यसका लागि धेरै चरणमा ठेकेदार कम्पनी टाइगर डेकाटुर आईटीसँग छलफल भएको छ र स्टिकरमा प्रदेशको नाम राखेको प्लेट बनाउन सकिने निष्कर्षमा पुगेका हौं, उनले भने, 'पूर्वोज्ञानानुसार भए अब कोशी, मध्येश, बागमती, गण्डकी, तुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम भने प्लेटमा नेपालीमा लैखिनेछ । तर, अब प्लेटमा प्रदेशको नामबाहेक अरु अंग्रेजीमै हुने छूँ ।'

यसले प्लेटमा नेपाली भाषा पनि देखिने र नेपालको भण्डा पनि देखिने भन्दै यो देशका लागि गौरवको विषय हुने उनको दाबी छ । 'संशोधनअनुसार इम्बोस्ट नम्बर प्लेटमा नेपाली भाषाको प्रतिनिधित्व पनि हुनेछ,' ती अधिकारीले भने, 'प्लेटमा नेपालको भण्डा पनि भएकाले इम्बोस्ट प्लेट संसारकै भिन्न देखिन्छ ।'

भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्मा अंग्रेजी र नेपाली वा दुवै भाषामा प्लेटमा अंक र अक्षर लेख्न सकिने गरी संशोधन भएको भन्दै यसअनुसार प्लेट बनाउन सकिने अवस्था आएको बताउँछन् । 'हाम्रो आवश्यकतालाई हेरेक प्लेट दुवै भाषामा पनि लेख्न सक्छौं,' उनले भने, 'के गर्ने भन्दै छलफलमा नै छौं ।' यसअघि उपप्रधानमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय सम्भौतानुसार इम्बोस्ट नम्बर प्लेट देवनागरी लिपिमा पनि लेख्ने व्यवस्था गर्ने बताउँदै आएका थिए । उनले प्रधानमन्त्रीसँग छलफल गरेर नै एनको अनुसूची संशोधन प्रस्ताव मन्त्रिपरिषद्रूपमा लगेका थिए ।

प्रधानमन्त्री पनि प्लेटमा नेपाली भाषा राख्न सहमत भएकाले मन्त्रिपरिषदले सहजै यो व्यवस्था स्वकृत गरेको छ । यातायात व्यवस्था विभागका प्रवक्ता इश्वरीदत्त पनेरु मन्त्रिपरिषदको निर्णय राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि प्लेटमा के परिवर्तन गर्ने वा नगर्न भनेबारे छलफल हुने बताउँछन् । 'हामीले ठेकेदार कम्पनीलाई प्लेटमा नेपाली भाषा राख्न

सकिने/नसकिने अवस्थाबारे जानकारी मागेका हौं, उनले भने, 'राजपत्रमा अनुसूची संशोधनको सूचना आएपछि नेपालीमा लेख्दा लागत बढ्ने वा नबढ्ने भनेबारे पनि छलफल हुँछ ।' कानुनी आधारविना नै नेपालीमा लेखेबारे जवाफ दिन ठेकदारलाई पनि असहज भएको लिएर पुगेपछि तत्कालीन सरकारले कानुनी प्रतिरक्षामा गयो । तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश गोपाल पराजुलीको एकल इजलासले १० फागुन २०७४ मा सावारी साधनमा तत्काल इम्बोस्ट नम्बर प्रयोग नगर्न अन्तरिम आदेश दिएर जडान रोक्यो । २७ मार्च २०७६ मा पूर्वप्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर राणासहितको पाँच न्यायाधीशको

भन्दै उनले कानुनी अद्वचन फुकेपछि प्रक्रियागत रूपमा यसमा के गर्न सकिन्छ भनेर गृहकार्य र छलफलहरु हुने उनको भनाइ छ । ठेकेदार कम्पनी डेकाटुर आईटी ठेककाको मूल्य बढाएमा नेपाली भाषा राख्ने प्लेट दिन तयार छ । आर्थिक समस्या भेलिरहेको सरकार थप लागत ब्यहोरे नेपाली भाषा राख्ने पक्षमा छैन ।

कम्पनीले अनौपचारिक सम्वादहरूमा इम्बोस्ट प्लेट नेपाली भाषामा लेख्न थप ६० लाख डलर अर्थातूं करिब ७९ करोड भन्दा बढी खर्च लाने बताउँदै आएको छ । तर, प्रदेशको नाम स्टिकरमै उल्लेख गरेर लेख्न सरकारले दिएका विकल्पमा कम्पनीले सहमति जनाउँदै अहिलेको ठेकका मूल्यमा थेरै मात्र लागत थपिने बताएको मन्त्रालयका अधिकारीहरु बताउँछन् ।

त्यसैकारण सरकार पनि पुरै प्लेट नेपालीमा नलेख्ने र प्रदेशको नाम इम्बोस्ट नगरी प्लेटमै प्रिन्ट गर्ने विकल्पमा सरकार जान लागेको छ । तर, यसअघि जडान भएका अंग्रेजी भाषा उल्लेखित प्लेट के गर्नेभनेबारे सरकार अन्योलाई छ । अहिलेसम्म सरकारले करिब ३ लाख सवारीमा इम्बोस्ट प्लेट जडान गरिसकेको छ । विभागका प्रवक्ता पनेरु सरकारको गर्ने निर्णय र कानुनका आधारमा इम्बोस्ट जडान कार्य अधि बढ्ने बताउँछन् ।

टाइगर डेकाटुरसँगको ठेकका सम्झौतानुसार २५ लाख सवारीमा इम्बोस्ट प्लेट जडान हुनेछ । ५ भदौ २०७४ मा काठमाडौंबाट इम्बोस्ट प्लेट जडान सुरु भएको थियो । तर, सुरुमै प्रदेशको नामकारण नहुँदै जोडिएको प्लेट भविष्यमा बेकाम हुने भन्दै विवाद भएको थियो । सुरुमा प्लेटको विवरण सर्विधानतः खारेज भएका अञ्चल ९बागमती० का नाममा गरिएको थियो । तर, सुरुमै प्रदेशको नामकारण नहुँदै जोडिएको प्लेट भविष्यमा बेकाम हुने भन्दै विवाद भएको थियो । सुरुमा प्लेटको विवरण सर्विधानतः खारेज भएका छन् । त्यसैले सरकारले यसको शुल्क पनि घटाउन अध्ययन गरिरहेको यातायात मन्त्रालयका अधिकारीहरु बताउँछन् ।

राजपत्रमा सूचना निकालेर इम्बोस्ट नम्बर प्लेट अनिवार्य हुने व्यवस्था गरिएपछि उपभोक्ताले सरकारी कदमको विरोध गर्दै आएका छन् । त्यसैले सरकारले यसको शुल्क पनि घटाउन अध्ययन गरिरहेको यातायात मन्त्रालयका अधिकारीहरु बताउँछन् । यसैकारण इम्बोस्टमा अलमल सकिएको छैन । अहिलेको ठेकका सम्झौतानुसार २०८० असार मसान्तसम्म करिब बाँकी २२ लाख वटा इम्बोस्ट प्लेट छापिसक्नु पर्ने अवस्था समेत छ ।

(अनलाइनखबर)

यसरी...

पहिचानवादीहरू माथिको अन्याय जीवितै रहेछ ।

चुनावी अन्दोलन

माथि उल्लेखित विधिहस्तको अलावा वैधानिक विधिबाट पनि पहिचान स्थापित गर्न सकिन्छ । यो भन्नै सजिलो र सरल विधि हो । तर यसको लागि विवरणका आवधिक चुनावहरू सहयोगी हुन सकेन । पहिचान विना बाँचै नसक्ने जाति र समुदायले पनि गैरपहिचानवादी पार्टीहरूलाई आँखा चिम्लेर जिताइदै । आज तपाईं हामीले यसैको दुष्परिणाम भागिरहेको छैन ।

यसकारण यदि हामीलाई साँचै पहिचान चाहिएको हो भने आउँदो आवधिक चुनावमा पहिचानवादी राजनैतिक एजेण्डामा अन्तर्निहित सही र गलत अन्तर्वस्तुको आधारमा गर्ने । अन्दोलनलाई पहिचानमा मात्र

चुनावलाई पनि एउटा विशिष्ट पहिचानवादी आन्दोलनको रूपमा ग्रहण गर्ने । तब कसले भन्न सक्छ पहिचान सुनिश्चित हुँदैन भनेर ।

अन्तमा

तसर्थ पहिचानको नाममा निरपेक्ष भावनामा धेरै तरक्कित नहोआँ । आन्दोलनलाई राजनैतिक विचार र भावनालाई समायोजन गर्ने । पहिचानविरोधी दलीय पर्खालहरू तोडौं । पहिचानन्य पिलर निर्माण गर्ने । चुनावको दिन भोट एकातिर आन्दोलन अकर्तिर नगर्ने । यस्तो दहीचउरे रवैयाले उन्मुक्ति कहिल्यै सम्भव हुँदैन । अनि मात्र आन्दोलन गन्तव्यमा पुगेछ, तपाईं हामी उन्मुक्त हुनेछौं । जहाँ संघर्षबाटै पहिचान लगायतका सम्पूर्ण आधारभूत राजनैतिक अधिकारहरू सुनिश्चित हुनेछ । कामना गर्ने, आन्दोलनरत सबैमा यही आधारभूत चेत खुलोस् !

(अनलाइनखबर)

प्रो: दिनेश गौतम (विश्वजित)

Cell: 9856060931

9816658260

न्यू मिजन इन्टरप्राइज

शुक्लाखण्डकी -४, नगरपालिका गेट, दुलेगाडा, तनहुँ

E-mail: newvision260@gmail.com

उपचुनाव हुने तीन जिल्लामा आजदेखि निर्वाचन आचारसंहिता लागू हुने

काठमाडौं २३ चैत ।

उपनिर्वाचन हुने तीन जिल्लामा भोलि शुक्रबारेखि निर्वाचन आचारसंहिता लागू हुने भएको छ।

निर्वाचन आयोगले चितवन, बारा र तनहुँमा मन्त्रीहरु, सचिवाधानिक निकायका पदाधिकारी, स्थानीय कार्यपालिकाका सदस्यलगायतका लागि निर्वाचन आचारसंहिता लागू गर्ने निर्णय गरेको हो। चितवन क्षेत्र नम्बर २, बारा -२ र तनहुँ- १ मा १० वैशाखमा उपचुनाव हुन्दैछ। (अनलाइनखबर)

बजेट बनाउँदा गुणात्मक ढंगले फड्को हान्तुपर्नेछ : प्रचण्ड

काठमाडौं २३ चैत ।

प्रधानमन्त्री पुष्करमल दाहाल प्रचण्डले आगामी वर्षको बजेट गुणात्मक ढंगले फड्को हान्ते गरी बनाउने बताएका छन्। बजेट परम्परागत ढंगले बनाएमा जनताको अपेक्षा सम्बोधन गर्न नसक्ने उनको भनाइ छ।

बिहीबार राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उनले कनिका छरे जस्तो बजेटले कुनै उपलब्धी नदिने बताएका हुन्। 'बजेटमा सबैतर कनिका छरे जस्तो गरेर छनै भन्दापनि यो वर्ष बजेट तथा नीती कार्यक्रम बनाउँदा सरकारले गुणात्मक ढंगले परिणाममुर्खी हुने गरी फड्को हान्ते

जरुरी छ। आगामी बजेटको निरन्तरता, परम्परागत ढंगमा गयौं भने सरकारले जनताको अपेक्षा र असन्तुष्टिहरुलाई सम्बोधन गर्न बताएका छन्। (अनलाइनखबर)

ताजा सुचना र समाचारका लागि
udghoshnews.com

सम्पर्क: ९८४६१२०३३५

व्यास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय दमौली, तनहुँ

नगर लोककल्याणकारी सन्देश

जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध बिच्छेद र बसाई सराई जस्ता व्यक्तिगत घटना ३५ दिन मित्रमा दर्ता गराई असल नागरिकको कर्तव्य निभाओ।

Aanbookhaireni Rural Municipality

Office of Rural Municipal Executive

Aanbookhaireni-3, Tanahun

Invitation for Sealed Quotation for the procurement of Smart TV

Invitation for Bids

First date of Publication: April 7, 2023 A.D.

Contract ID: AKRM/EPW/GOODS/25/079/80

1. The Aanbookhaireni Rural Municipality invites sealed quotations from registered Suppliers for procurement, supply, delivery of smart tv .

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of Aanbookhaireni Rural Municipality Office, Aanbookhaireni-3, Tanahun, 065-540699, www.aanbookhairenimun.gov.np, akruralmunicipality73@gmail.com.

3. A complete set of Bidding Documents may be purchased from the Aanbookhaireni Rural Municipality Office, Aanbookhaireni-3, Tanahun by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee of NRs. 1000.00 till [April 13, 2023 A.D.] during office hours or original voucher of Nrs. 1000.00 to deposited to AntarikRajaswoKhata of aanbookhaireni rural municipality office, account no. 0170061845400028

4. Sealed bids must be submitted to the office Aanbookhaireni Rural Municipality Office, Aanbookhaireni-3, Tanahun by hand on or before [12:00 Noon] on April 27, 2023 A.D]. Bids received after this deadline will be rejected.

5. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at [April 27, 2023 A.D and 2:00 PM at the office of Aanbookhaireni Rural Municipality Office. Bids must be valid for a period of 45 days after bid opening and must be accompanied by a bid security amounting to a minimum of Nrs.42,000.0 which shall be valid for 75 days beyond the validity period of the bid. If bidder wishes to submit the Cash Security, the cash should be deposited in Deposit Account No.0170061845400101, Account Name AanbookhaireniGaupalika at Machchapuchre Bank Ltd., Aanbookhaireni Branch and submit the receipt of the deposited amount of cash along with the Sealed Quotation.

6. If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

7. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Sealed Quotations without assigning any reason, whatsoever.

Why pay when it's
FREE!

By Connecting to 14000+ FREE "myWorldLink" Wi-Fi hotspot all over Nepal

